

ingediend op **1221** (2021-2022) – Nr. 1
31 maart 2022 (2021-2022)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Hannes Anaf

over het groeipakket voor kinderen
geboren voor 1 januari 2019
die tijdelijk in het buitenland verbleven

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Lorin Parys, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;
Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;
Maaïke De Rudder, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;
Ann De Martelaer, Jeremie Vaneeckhout;
Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;
Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;
Gweny De Vroe, Emmily Talpe;
Johan Danen, Celia Groothedde;
Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

1. Procedure	4
2. Inhoud	4
3. Bespreking	4
4. Conclusie	5
Bijlage: Antwoord van minister Wouter Beke	7

1. Procedure

Op 22 november 2021 werd een verzoekschrift ingediend over het groeipakket voor kinderen geboren voor 1 januari 2019 die tijdelijk in het buitenland verbleven (verzoekschrift nr. 13 (2021-22)). De verzoeker gaf de volgende titel aan zijn verzoekschrift: 'Ongelijkheid groeipakket kinderen geboren voor 01.01.2019, na kort verblijf in buitenland'.

Het verzoekschrift werd ontvankelijk verklaard op 15 december 2021 en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.

De commissie besprak het verzoekschrift een eerste maal op 25 januari 2022 en besliste om Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, om uitleg te vragen over dit verzoekschrift.

Op 29 maart 2022 werd het verzoekschrift opnieuw toegevoegd aan de agenda van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding. De commissie had inmiddels van minister Beke een antwoord ontvangen op dit verzoekschrift (zie bijlage bij dit verslag).

2. Inhoud

De verzoeker vraagt waarom Belgische kinderen die voor 1 januari 2019 in België geboren zijn en daarna kort in het buitenland verbleven, een lager groeipakket krijgen dan kinderen die permanent in België verbleven. De verzoeker vindt dat het om een ongelijke behandeling gaat. Zijn kinderen krijgen om die reden een lager groeipakket en minder middelen voor hun opvoeding en opleiding dan al hun leeftijdsgenoten.

Om die ongelijkheid weg te werken, stelt hij voor om de reglementering aan te passen en het sleutelmoment uit te breiden naar bijvoorbeeld één jaar (inkomstenjaar 2018). Zo geeft men jongeren die tijdelijk verhuisd zijn om allerlei redenen (werk van de ouders, student in het buitenland, co-ouderschap) toch nog dezelfde kansen en voordelen als hun leeftijdsgenoten.

3. bespreking

Ann De Martelaer zegt dat het gaat om kinderen die ooit alle rechten op kinderbijslag hadden. De overheid heeft er drie jaar niet voor moeten betalen, maar als ze terugkomen, worden ze beschouwd als pasgeboren kinderen. Ze vindt dat dit niet helemaal klopt en begrijpt de verzoeker omdat hij door het nieuwe systeem benadeeld wordt. Ze wil dan ook zoeken naar een oplossing voor deze situatie.

Koen Daniëls zegt dat het in de commissie al meermaals is gegaan over het kantelpunt tussen de oude en de nieuwe regeling, in de ene en in de andere richting. Hij heeft begrip voor de vraag van de verzoeker, maar het antwoord van de minister doorstaat de toets van de legaliteit en is bijgevolg juist. Er wordt consequent gehandeld.

Maurits Vande Reyde beaamt dat dergelijke problemen bij kantelmomenten opduiken, bijvoorbeeld ook bij de woonbonus of erfenisrechten. Hij heeft begrip voor de vraag van de verzoeker, maar het legaliteitsbeginsel moet gerespecteerd worden. Als er een opening gelaten wordt voor de ene of de andere situatie kan het beleid nooit meer iets veranderen omdat er altijd parallelle systemen en dubbele snelheden zullen zijn. Het is beleidsmatig correct om een bepaald kantelmoment te respecteren. Dit kan misschien een leidraad zijn voor toekomstige verzoekschriften.

Ann De Martelaer wijst erop dat het fundament van de hervorming van kinderbijslag naar groeipakket de geboortedatum is. Deze kinderen zijn geboren voor 1 januari 2019 en hebben kinderbijslag gekregen in het oude systeem. Het gezin heeft door beroepsomstandigheden drie jaar in het buitenland gewoond en de overheid heeft in die periode niet moeten betalen. Die kinderen zijn niet herboren toen ze naar Vlaanderen terugkeerden, maar de wetgever zegt dat ze omdat ze op 1 januari 2019 geen kinderbijslag kregen onder het nieuwe systeem vallen. Er zijn inderdaad kantelmomenten, maar dit gaat te ver.

Volgens *Koen Daniëls* gaat het niet enkel over de geboortedatum, maar ook over domiciliëring in Vlaanderen. *Ann De Martelaer* wijst erop dat ze in Vlaanderen gedomicilieerd waren, maar *Koen Daniëls* repliceert dat ze op dat moment hier niet gedomicilieerd waren. Hetzelfde geldt trouwens voor pensioenen. Als de voorwaarde is dat men in Vlaanderen geboren moet zijn maar niet gedomicilieerd, kan dat rare effecten hebben. Om die reden is het decreet op deze manier gemaakt. Dat is het legaliteitsbeginsel.

4. Conclusie

De aanwezige leden stemmen in met het voorstel van de commissievoorzitter om het antwoord van minister Wouter Beke samen met het verslag van de bespreking van het verzoekschrift aan de indiener van het verzoekschrift te bezorgen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Hannes ANAF,
verslaggever

BIJLAGE:

Antwoord van minister Wouter Beke

Vlaamse Regering

Kabinet van de Vlaamse minister van
Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding
Koning Albert II-laan 35 bus 90
1030 BRUSSEL
T 02 552 64 00
F 02 552 64 01
kabinet.beke@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Vlaams Parlement
Commissie Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebestrijding
T.a.v. de heer Stefaan Sintobin
Voorzitter
1011 Brussel

uw bericht van uw kenmerk
22 november 2021
vragen naar/e-mail
kabinet.beke@vlaanderen.be

ons kenmerk bijlagen
22-13199
telefoonnummer datum
02/552 64 00

17 MRT 2022

Betreft: Verzoekschrift 33 - Groeipakket

Geachte heer de voorzitter van het Vlaams Parlement,

Op 22 november 2021 diende de verzoeker bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een verzoekschrift in om het bedrag aan Groeipakket voor kinderen hier geboren voor 2019 in een gezin dat niet woonachtig was in Vlaanderen op het moment van de hervorming, gelijk te trekken met kinderen die wel woonachtig waren in Vlaanderen op het moment van de hervorming.

In het federale systeem werd er gewerkt met rangbedragen, waarbij oudere kinderen een lager bedrag ontvingen dan jongere kinderen. De Vlaamse Gemeenschap heeft gekozen om dit systeem te vervangen door een vast basisbedrag dat voor elk kind gelijk is, omdat het belangrijk is om de ondersteuning in de opvoedingskosten vanaf geboorte te realiseren met een voldoende hoog vast bedrag. Daarnaast wordt er ook meer rekening gehouden met de draagkracht van gezinnen via de sociale toeslag. Voor de toekenning van deze laatste wordt rekening gehouden met inkomenspositie en voor het bedrag met de gezinsgrootte, met meer gefaseerde inkomensgrenzen dan onder de Algemene Kinderbijslagwet, waarin het statuut van de ouder doorslaggevend was om een toeslag al dan niet te ontvangen. Het huidige systeem is met behulp van een herverdelingsstrategie meer rechtvaardig, met een bijzondere aandacht voor gezinnen die het gezien hun meer beperkte draagkracht moeilijker hebben.

Bij de invoering van het Groeipakket heeft de Vlaamse Regering keuzes gemaakt. Enerzijds is er expliciet de keuze gemaakt om de bestaande gezinnen zo maximaal mogelijk verworven rechten te garanderen en ervoor te zorgen dat geen enkel kind minder krijgt op het moment van de transitie op 1 januari 2019.

Anderzijds is er ook expliciet de keuze gemaakt om gezinnen van bij de start meer te ondersteunen en voor elk kind eenzelfde basisbedrag te voorzien. Dit betekent dat niet elk kind geboren voor 2019 evenveel krijgt als een kind geboren vanaf 2019. De toekomst van het systeem is: waar de nood het grootst is, zal het meer zijn.

De kinderen van de verzoeker zijn allen geboren voor 1/1/2019, deze geven onder gebruikelijke omstandigheden recht op de oude basisbedragen. Om hier recht te kunnen op hebben moest er wel een recht zijn op de oude basisbedragen in december 2018. Echter, op het moment van de verhuis voor de hervorming stopt het recht en was er bijgevolg geen dossier op 31/12/2018, het moment van de hervorming. De keuze om rechten van de bestaande gezinnen maximaal te garanderen kan enkel toegepast worden op de kinderbijslagdossiers die bestonden op dat moment, zo werd bepaald in het Groeipakketdecreet. Andere gezinnen die al dan niet woonachtig waren in Vlaanderen op een bepaald moment voor de hervorming, kunnen hier geen rechten aan ontlelen.

Er kon onmogelijk rekening gehouden worden met gezinnen die naar het buitenland zijn verhuisd, voor om het even welke termijn want hier heeft een uitbataler of zelfs het gezin geen zicht op. Het was evenmin mogelijk voor de uitbetalers om alle in het verleden naar het buitenland verhuisde gezinnen op de hoogte te brengen van de hervorming gezien er geen reden is om contact te onderhouden na afsluiting van het dossier.

Net als bij de nieuw geboren kinderen heeft de decreetgever een grens gelegd. Er is geopteerd om alle gezinnen met kinderen die nieuw instromen (met andere woorden zij die geen recht hadden in België op gezinsbijslagen op 31/12/2018) de nieuwe basisbedragen uit het Groeipakket toe te kennen. Voor de gezinnen die eerder in Vlaanderen woonden voor de hervorming, maar niet op 31/12/2018, zoals de verzoeker, betekent dit dat ze niet in aanmerking komen voor de overgangsmaatregelen.

Deze grens is voor sommige gezinnen mogelijk voordeliger, voor andere gezinnen nadeliger ten opzichte van de bedragen uit de overgangsmaatregelen, en ten opzichte van het moment waarop er gekeken wordt. Dat is onder meer afhankelijk van het aantal kinderen en van hun leeftijden, van de gezinssamenstelling, het statuut en het inkomen. Zo zal het voor een gezin dat terugkeert naar België met twee kinderen en waarvoor er verder niets veranderd is, voordeliger zijn om de nieuwe bedragen te ontvangen zolang ze beiden jonger zijn dan 12 jaar, omwille van de leeftijdsbijslagen uit het vroegere systeem. Vermoedelijk is dit niet langer het geval in het gezin van de verzoeker en vormde dit de aanleiding voor het verzoekschrift.

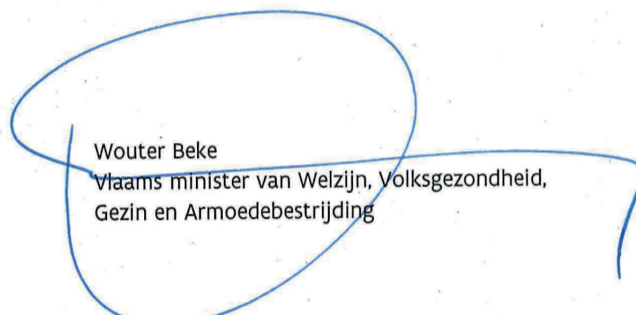
Indien het oudste kind van de verzoeker niet langer recht zou hebben op Groeipakket (omdat die bijvoorbeeld werkt), dan is het nieuwe systeem echter voordeliger, want het vaste basisbedrag ligt hoger dan het laagste rangbedrag met leeftijdstoelag.

Daarenboven is het Groeipakket meer dan alleen een basisbedrag. De decreetgever heeft de diversiteit en ontwikkeling van gezinnen als uitgangspunt genomen. Een vergelijking van bedragen onder gelding van het oude en het nieuwe systeem, met betrekking tot één welbepaalde gezinssituatie in concreto, alsof het een statische gezinssituatie zou zijn die zich over een heel lange periode ongewijzigd zou uitspreiden, is dus weinig representatief. De gezinssituatie, en overigens ook de inkomenssituatie van het gezin, zal immers afhankelijk zijn van de evolutie van een gezin, waaronder de gezinsgrootte, de inkomsten van de ouders en de leeftijd van de betrokken kinderen. Dat dit in bepaalde, individuele gevallen aanleiding kan geven tot verschillende bedragen die worden toegekend volgens de overgangsregeling, dan wel indien integraal de nieuwe gezinsbijslagregeling zou worden toegepast of indien integraal de voormalige kinderbijslagregeling zou worden toegepast op het gezin, wordt niet ontkend.

Er kan echter niet gesteld worden dat er per definitie altijd een nadeel is voor alle gezinnen die terugkeren uit het buitenland. Het voorstel van de verzoeker om het 'kantelmoment' een jaar vroeger te leggen, is eerder ingegeven vanuit de persoonlijke situatie van de verzoeker, terwijl voor een ander gezin in dezelfde situatie dit net nadelig zou werken. Het is begrijpelijk dat een keuze voor het een of het ander steeds voor- en tegenstanders zal kennen, getuige daarvan de in eerdere verzoekschriften aangehaalde voorkeuren ten opzichte van de overgangsmaatregelen of de nieuwe bedragen van gezinnen die niet verhuisden. Dit is een gegeven en een gevolg van de diversiteit aan gezinsvormen en de evolutie binnen deze gezinnen.

We kunnen dan ook niet ingaan op de vraag van de verzoeker.

Met vriendelijke groeten,

Wouter Beke
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding